

ЗАЦВЕРДЖАНА
Пастанова
Міністэрства адукацыі
Рэспублікі Беларусь
№ _____

**АДУКАЦЫЙНЫ СТАНДАРТ
ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ
(АСВА 6-05-0232-01)**

АГУЛЬНАЯ ВЫШЭЙШАЯ АДУКАЦЫЯ
Спецыяльнасць 6-05-0232-01 Беларуская філалогія
Кваліфікацыя: Філолаг. Выкладчык.
Ступень. Бакалаўр

ОБЩЕЕ ВЫСШЕЕ ОБРАЗОВАНИЕ.
Специальность 6-05-0232-01 Белорусская филология
Квалификация: Филолог. Преподаватель.
Степень. Бакалавр

GENERAL HIGHER EDUCATION
Speciality 6-05-0232-01 Belarussian Philology
Qualification: Philologist. Teacher.
Degree: Bachelor

**ГЛАВА 1
АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ**

1. Адукацыйны стандарт агульнай вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці 6-05-0232-01 Беларуская філалогія (далей адукацыйны стандарт) прымяняецца пры распрацоўцы вучэбна-праграмнай дакументацыі адукацыйнай праграмы бакалаўрыята, вучэбна-метадычнай дакументацыі, вучэбных выданняў, інфармацыйна-аналітычных матэрыялаў.

Дадзены адукацыйны стандарт абавязковы для выкарыстання ва ўсіх установах вышэйшай адукацыі, якія здзяйсняюць падрыхтоўку па адукацыйнай праграме бакалаўрыята па спецыяльнасці 6-05-0232-01 Беларуская філалогія.

2. У дадзеным адукацыйным стандарце выкарыстаны спасылкі на наступныя заканадаўчыя акты:

Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адукацыі;

СТБ ISO 9000-2015 Сістэмы менеджменту якасці. Асноўныя палажэнні і слоўнік (далей – СТБ ISO 9000-2015);

Агульнадзяржаўны класіфікатар Рэспублікі Беларусь АКРБ 011-2022 «Спецыяльнасці і кваліфікацыі» (далей - АКРБ 011-2022);

Агульнадзяржаўны класіфікатар Рэспублікі Беларусь АКРБ 005-2011 «Віды эканамічнай дзейнасці» (далей - АКРБ 005-2011).

3. У дадзеным адукацыйным стандарце прымяняюцца тэрміны, устаноўленыя ў Кодэксе Рэспублікі Беларусь аб адукацыі, а таксама наступныя тэрміны з адпаведнымі азначэннямі:

базавыя прафесійныя кампетэнцыі – кампетэнцыі, якія фарміруюцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі да спецыяліста з агульнай вышэйшай адукацыяй і адлюстроўваюць яго здольнасці вырашаць агульныя задачы прафесійнай дзейнасці ў адпаведнасці з атрыманай спецыяльнасцю;

кампетэнтнасць -- здольнасць прымяняць веды і навыкі для дасягнення намечаных вынікаў (СТБ ISO 9000-2015);

забеспячэнне якасці – частка менеджменту якасці, арыентаваная на прадстаўленне ўпэўненасці, што патрабаванні да якасці будуць выкананы (СТБ ISO 9000-2015);

прафілізацыя – варыянт рэалізацыі адукацыйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці, абумоўлены асаблівасцямі прафесійнай дзейнасці бакалаўра;

вынікі навучання – веды, уменні і навыкі (досвед), якія асоба, якая навучаецца, можа прадэманстраваць па завяршэнні вывучэння канкрэтнай вучэбнай дысцыпліны або модуля;

спецыялізаваныя кампетэнцыі - кампетэнцыі, якія фарміруюцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі да спецыяліста з агульнай вышэйшай адукацыяй і якія адлюстроўваюць здольнасць вырашаць спецыялізаваныя задачы прафесійнай дзейнасці з улікам накіраванасці адукацыйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці ва ўстанове вышэйшай адукацыі;

спецыяльнасць – комплекс або паслядоўнасць відаў адукацыйнай дзейнасці, спланаванай і арганізаванай для дасягнення мэтай навучання на працягу непарыўнага (працяглага) перыяду часу і ўключэння выпускніка ўстанова адукацыі ў вызначаныя віды эканамічнай дзейнасці на аснове атрыманай кваліфікацыі (АКРБ 011-2022);

універсальныя кампетэнцыі – кампетэнцыі, якія фарміруюцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі да спецыяліста з агульнай вышэйшай адукацыяй і якія адлюстроўваюць здольнасць прымяняць базавыя агульнакультурныя веды і ўменні, а таксама сацыяльна-асобасныя якасці ў адпаведнасці з патрэбамі дзяржавы і грамадства.

4. Спецыяльнасць 6-05-0232-01 Беларуская філалогія ў адпаведнасці з АКРБ 011-2022 адносіцца да профілю адукацыі 02 Мастацтва і гуманітарныя навукі, напрамку адукацыі 023 Мовы і забяспечвае атрыманне кваліфікацыі “Філолаг. Выкладчык” і атрыманне ступені бакалаўра.

5. Навучанне па спецыяльнасці прадугледжвае наступныя формы

атрымання агульнай вышэйшай адукацыі: вочная (дзённая), завочная, дыстанцыйная.

6. Асноўнымі відамі прафесійнай дзейнасці бакалаўра ў адпаведнасці з АКРБ 005-2011 з'яўляюцца:

58 Выдавецкая дзейнасць;

60 Дзейнасць па стварэнні праграм. Радыё і тэлевяшчанне;

639 Дзейнасць інфармацыйных агенцтваў і іншыя віды інфармацыйнага абслугоўвання;

72 Навуковыя даследаванні і распрацоўкі;

853 Сярэдняя адукацыя;

854 Вышэйшая і паслясярэдняя адукацыя;

855 Іншыя віды адукацыі;

91 Дзейнасць бібліятэк, архіваў, музеяў і іншая дзейнасць у галіне культуры.

Бакалаўр можа ажыццяўляць іншыя віды прафесійнай дзейнасці пры ўмове адпаведнасці ўзроўню яго адукацыі і набытых кампетэнцый патрабаванням да кваліфікацыі работніка.

ГЛАВА 2 ПАТРАБАВАННІ ДА ТЭРМІНАЎ АТРЫМАННЯ АГУЛЬНАЙ ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ

7. Тэрмін атрымання агульнай вышэйшай адукацыі ў дзённай форме складае 4 гады.

Тэрмін атрымання вышэйшай адукацыі ў завочнай форме складае 5 гадоў.

Тэрмін атрымання вышэйшай адукацыі ў дыстанцыйнай форме складае 5 гадоў.

8. Пералік спецыяльнасцей сярэдняй спецыяльнай адукацыі, адукацыйныя праграмы па якіх могуць быць інтэграваныя з адукацыйнай праграмай бакалаўрыята па спецыяльнасці 6-05-0232-01 Беларуская філалогія, вызначаецца Міністэрствам адукацыі.

Тэрмін атрымання вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці 6-05-0232-01 Беларуская філалогія асобамі, якія навучаюцца па адукацыйнай праграме бакалаўрыята, інтэграванай з адукацыйнымі праграмамі сярэдняй спецыяльнай адукацыі, можа быць скарачаны ўстановай вышэйшай адукацыі пры ўмове захавання патрабаванняў гэтага адукацыйнага стандарту ў адпаведнасці з заканадаўствам.

Тэрмін навучання па адукацыйнай праграме бакалаўрыята, інтэграванай з адукацыйнымі праграмамі сярэдняй спецыяльнай адукацыі, у завочнай і дыстанцыйнай формах можа быць павялічаны не больш чым на 1 год адносна тэрміну навучання па дадзенай адукацыйнай праграме ў дзённай форме.

9. Працаёмістасць адукацыйнай праграмы бакалаўрыята складае 240 заліковых адзінак.

Сума заліковых адзінак за 1 год навучання пры атрыманні агульнай вышэйшай адукацыі ў дзённай форме складае 60 заліковых адзінак, пры навучанні па індывідуальным вучэбным плане – не больш за 75 заліковых адзінак. Пры атрыманні агульнай вышэйшай адукацыі ў завочнай і дыстанцыйнай формах сума заліковых адзінак за 1 год навучання, як правіла, не перавышае 60 заліковых адзінак.

ГЛАВА 3

ПАТРАБАВАННІ ДА ВЫНІКАЎ ЗАСВАЕННЯ ЗМЕСТУ АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАГРАМЫ БАКАЛАЎРЫЯТА

10. Бакалаўр, які засвоіў змест адукацыйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці 6-05-0232-01 Беларуская філалогія павінен валодаць універсальнымі, базавымі прафесійнымі і спецыялізаванымі кампетэнцыямі.

11. Бакалаўр павінен валодаць наступнымі ўніверсальнымі кампетэнцыямі (далей – УК):

УК-1. Валодаць асновамі даследчыцкай дзейнасці, ажыццяўляць пошук, аналіз і сінтэз інфармацыі;

УК-2. Вырашаць стандартныя задачы прафесійнай дзейнасці на аснове ўжывання інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій;

УК-3. Ажыццяўляць камунікацыі на замежнай мове для рашэння задач міжасобаснага і міжкультурнага ўзаемадзеяння;

УК-4. Працаваць у камандзе, талерантна ўспрымаць сацыяльныя, этнічныя, канфесійныя, культурныя і іншыя адрозненні;

УК-5. Быць здольным да самаразвіцця і ўдасканалення ў прафесійнай дзейнасці;

УК-6. Праяўляць ініцыятыву і адаптоўвацца да змен у прафесійнай дзейнасці;

УК-7. Валодаць гуманістычным светапоглядам, якасцямі грамадзянскасці і патрыятызму;

УК-8. Валодаць сучаснай культурай мыслення, выкарыстоўваць асновы філасофскіх ведаў у прафесійнай дзейнасці;

УК-9. Выяўляць фактары і механізмы гістарычнага развіцця, вызначаць грамадскае значэнне гістарычных падзей;

12. Бакалаўр павінен валодаць наступнымі базавымі прафесійнымі кампетэнцыямі (далей – БПК):

БПК-1. Ведаць і разумець арганізацыю сістэмы сучаснай беларускай мовы на ўсіх яе ўзроўнях і правілы функцыянавання адзінак беларускай мовы ў маўленні.

БПК-2. Характарызаваць адзінкі беларускай мовы з пункту гледжання іх семантыкі, структуры, функцыі, нарматыўнасці;

БПК-3. Ажыццяўляць паўзроўневы лінгвістычны аналіз беларускамоўнага тэксту;

БПК-4. Валодаць навыкамі выкарыстання рэсурсаў беларускай мовы ў вуснай і пісьмовай формах у маўленні, ажыццяўлення моўнага ўзаемадзеяння ў розных сітуацыях зносін;

БПК-5. Растлумачваць заканамернасці гістарычнага развіцця фанетычнага, марфалагічнага, сінтаксічнага ладу беларускай мовы;

БПК-6. Характарызаваць этапы фарміравання беларускай літаратурнай мовы як вышэйшай формы існавання нацыянальнай мовы;

БПК-7. Выяўляць і аналізаваць дыялектныя асаблівасці ў маўленні носьбітаў беларускай мовы;

БПК-8. Валодаць ведамі аб нормах сучаснай беларускай літаратурнай мовы і дынаміцы нормаў;

БПК-9. Ведаць літаратурны працэс і арыентавацца ў ім, характарызаваць розныя этапы развіцця беларускай літаратуры, яе асноўныя напрамкі, плыні і мастацкія метады;

БПК-10. Характарызаваць мастацкі тэкст з пункту гледжання яго аўтарства і суаднесенасці з літаратурным кірункам, школай, працаваць з тэкстам мастацкага твора з выкарыстаннем метадык аналізу і інтэрпрэтацыі;

БПК-11. Выяўляць і аналізаваць філасофскія, рэлігійныя, гісторыка-культурныя, палітычныя і іншыя ідэі і канцэпцыі, якія знайшлі мастацкае ўвасабленне ў творах беларускай літаратуры;

БПК-12. Прымяняць веды аб дасягненнях філалагічных дысцыплін, якія вывучаюць матэрыяльную і духоўную культуру славянскіх народаў, у прафесійнай дзейнасці;

БПК-13. Характарызаваць семіятычную канцэпцыю мовы, аспекты плана зместу моўнага знака, узаемадзеянне і карэляцыю ўзроўняў моўнай структуры, функцыі мовы і гаворкі;

БПК-14. Характарызаваць сістэму літаратуразнаўчых дысцыплін у іх сувязях з іншымі гуманітарнымі навукамі і дапаможнымі галінамі літаратуразнаўства, разглядаць літаратурны твор у арганічным адзінстве яго зместу і формы;

БПК-15. Выкарыстоўваць эфектыўныя сродкі і метады навучання беларускай мове, рэалізоўваць розныя формы арганізацыі навучання і кантролю ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі;

БПК-16. Выкарыстоўваць эфектыўныя сродкі і метады навучання беларускай літаратуры ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі,

праводзіць метадычна арыентаваны аналіз літаратурных твораў і з'яў літаратурнага працэсу, валодаць тэхналогіяй сучаснага ўрока літаратуры;

БПК-17. Ажыццяўляць аналіз крыніц інфармацыі, вылучаць найбольш істотныя факты, выкарыстоўваць на практыцы катэгорыяльна-паняцыйны апарат, прыняты ў прафесійным асяродку;

БПК-18. Праектаваць і рэалізоўваць працэс навучання і выхавання з апорай на сучасныя педагагічныя веды;

БПК-19. Вызначаць прычыны псіхалагічных станаў і спосабы кіравання імі для эфектыўнага ажыццяўлення прафесійнай дзейнасці;

БПК-20. Валодаць ведамі аб тактыка-стратэгічным мадэляванні педагагічнага суразмоўніцтва і ажыццяўляць аналіз прыёмаў і спосабаў кіравання камунікацыяй у адукацыйным працэсе;

БПК-21. Ужываць асноўныя метады абароны насельніцтва ад негатыўных уздзеянняў фактараў антрапагеннага, тэхнагеннага, натуральнага паходжання, прынцыпы рацыянальнага прыродакарыстання і энергазахавання, забяспечваць здаровыя і бяспечныя ўмовы працы.

13. Пры распрацоўцы зместу адукацыйнай праграмы бакалаўрыята на аснове гэтага адукацыйнага стандарту ўсе УК і БПК уключаюцца ў набор патрабуемых вынікаў засваення зместу адукацыйнай праграмы бакалаўрыята ў адпаведнасці з гэтым адукацыйным стандартам.

14. Пры распрацоўцы зместу адукацыйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці ўстанова вышэйшай адукацыі прафілізуе адукацыйную праграму бакалаўрыята з улікам патрабаванняў рынку працы і перспектывы развіцця галіны.

Назва прафілізацыі вызначаецца ўстановай вышэйшай адукацыі самастойна і можа ўключацца ў назвы прыкладнага вучэбнага плана па спецыяльнасці, вучэбнага плана ўстановы адукацыі па спецыяльнасці.

15. Пералік вызначаных гэтым адукацыйным стандартам УК можа быць дапоўнены ўстановай вышэйшай адукацыі з улікам прафілізацыі адукацыйнай праграмы бакалаўрыята, асаблівасцей прафесійнай дзейнасці будучага бакалаўра.

Пералік спецыялізаваных кампетэнцый установа вышэйшай адукацыі вызначае самастойна з улікам прафілізацыі адукацыйнай праграмы бакалаўрыята ва ўстанове вышэйшай адукацыі, асаблівасцей прафесійнай дзейнасці будучага бакалаўра.

Дадатковыя УК і спецыялізаваныя кампетэнцыі вызначаюцца на аснове патрабаванняў рынку працы, абагульненні замежнага вопыту, правядзенні кансультацый з арганізацыямі, якія маюць патрэбу ў падрыхтоўцы бакалаўраў, іншых крыніц.

Сукупнасць вызначаных гэтым адукацыйным стандартам УК і БПК, а таксама вызначаных установай вышэйшай адукацыі дадатковых УК і

спецыялізаваных кампетэнцый, павінна забяспечваць бакалаўру здольнасць ажыццяўляць не менш чым адзін від прафесійнай дзейнасці, вырашаючы пры гэтым не менш аднаго тыпу задач прафесійнай дзейнасці, адзначаны ў пункце 6 дадзенага адукацыйнага стандарту.

ГЛАВА 4

ПАТРАБАВАННІ ДА ЗМЕСТУ ВУЧЭБНА-ПРАГРАМНАЙ ДАКУМЕНТАЦЫІ АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАГРАМЫ БАКАЛАЎРЫЯТА

16. Вучэбны план установы адукацыі па спецыяльнасці распрацоўваецца ў адпаведнасці са структурай, прыведзенай у табліцы 1.

Табліца 1

№ п/п	Назва відаў дзейнасці навучэнца, модуляў, вучэбных дысцыплін	Працаёмкасць (у заліковых адзінках)
1.	Тэарэтычнае навучанне	180-250
1.1	Дзяржаўны кампанент: “Сацыяльна-гуманітарны модуль-1” (Гісторыя беларускай дзяржаўнасці, Філасофія, Сучасная палітэканомія); модуль «Сучасная беларуская мова» (Фанетыка, Лексікалогія, Словаўтварэнне, Марфалогія, Сінтаксіс, Стылістыка і культура беларускага маўлення); модуль «Гісторыя і дыялекталогія беларускай мовы» (Беларуская палеаграфія, Гістарычная граматыка беларускай мовы, Беларуская дыялекталогія, Гісторыя беларускай літаратурнай мовы, Гісторыя беларускага мовазнаўства); модуль «Гісторыя беларускай літаратуры» (Гісторыя беларускай літаратуры XI-XVII ст., Гісторыя беларускай літаратуры XVIII—першай паловы XIX ст., Гісторыя беларускай літаратуры другой паловы XIX ст., Гісторыя беларускай літаратуры пачатку XX ст., Гісторыя беларускай літаратуры XX ст. (1920-1930 -я гады), Гісторыя беларускай літаратуры XX ст. (1940-1980-я гады), Гісторыя беларускай літаратуры XX -- пачатку XXI ст.); «Прапедэўтычны модуль» (Уводзіны ў мовазнаўства, Уводзіны ў літаратуразнаўства, Уводзіны ў славянскую філалогію); «Метадычны модуль» (Методыка выкладання беларускай мовы, Методыка выкладання беларускай літаратуры); «Лінгвістычны модуль» (Замежная мова); «Псіхалага-педагагічны модуль» (Педагагіка, Псіхалогія, Культура педагагічнага суразмоўніцтва); модуль «Курсавыя работы»	65-165
1.2.	Кампанент установы адукацыі	80-120
2.	Вучэбная практыка	6-15
3.	Вытворчая практыка	16-22
4.	Дыпломнае праектаванне	0-22
	Усяго	240

17. Максімальны аб'ём вучэбнай нагрукі навучэнца не павінен перавышаць 54 акадэмічныя гадзіны на тыдзень, уключаючы ўсе віды аўдыторнай і пазааўдыторнай работы, акрамя дадатковых відаў навучання.

Аб'ём абавязковых аўдыторных заняткаў, вызначаны ўстановай вышэйшай адукацыі з улікам спецыяльнасці, спецыфікі арганізацыі адукацыйнага працэсу, аснашчэння вучэбна-лабараторнай базы, інфармацыйнага, навукова-метадычнага забеспячэння, усталёўваецца ў межах 24-32 аўдыторных гадзін на тыдзень.

У гадзіны, што адводзяцца на самастойную работу па вучэбнай дысцыпліне, модулі, уключаецца час, прадугледжаны на падрыхтоўку да экзамену (экзаменаў) і (або) заліку (залікаў) па дадзенай вучэбнай дысцыпліне (модулі).

18. Размеркаванне працаёмкасці паміж асобнымі модулямі і вучэбнымі дысцыплінамі дзяржаўнага кампанента, а таксама асобнымі відамі вучэбных і вытворчых практык ажыццяўляецца ўстановай вышэйшай адукацыі.

19. Назвы вучэбных і вытворчых практык вызначаюцца ўстановай вышэйшай адукацыі з улікам асаблівасцей прафесійнай дзейнасці бакалаўра.

У вучэбным плане неабходна прадугледзець праходжанне вучэбнай (азнаямляльнай) практыкі на першым курсе навучання.

20. Працаёмкасць кожнай вучэбнай дысцыпліны павінна складаць не менш за тры заліковыя адзінкі. Адпаведна, працаёмкасць кожнага модуля павінна складаць не менш за шэсць балаў.

21. Пры распрацоўцы вучэбнага плана ўстановы вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці рэкамендуецца прадугледжваць у рамках кампанента ўстановы вышэйшай адукацыі модулі і вучэбныя дысцыпліны на выбар навучэнца ў аб'ёме не менш чым 15 працэнтаў ад кампанента ўстановы адукацыі.

22. Коды УК і БПК, фарміраванне якіх забяспечваюць модулі і вучэбныя дысцыпліны дзяржаўнага кампанента, пазначаны ў табліцы 2.

Табліца 2

№ п/п	Назвы модуляў, вучэбных дысцыплін	Коды фарміруемых кампетэнцый
1.	Сацыяльна-гуманітарны модуль-1	
1.1	Гісторыя беларускай дзяржаўнасці	УК-9
1.2	Філасофія	УК-6
1.3	Сучасная палітэканомія	УК-4, 8
2.	Модуль «Сучасная беларуская мова»	БПК-1-4
2.1	Фанетыка	
2.2	Лексікалогія. Фразеалогія	
2.3	Словаўтварэнне	
2.4	Марфалогія	

№ п/п	Назвы модуляў, вучэбных дысцыплін	Коды фарміруемых кампетэнцый
2.5	Сінтаксіс	
2.6	Стылістыка і культура маўлення беларускай мовы	БПК-4, 8
3.	Модуль «Гісторыя і дыялекталогія беларускай	
3.1	Беларуская палеаграфія	БПК-3,5
3.2	Гістарычная граматыка беларускай мовы	БПК-5
3.3	Гісторыя беларускай літаратурнай мовы	БПК-6
3.4	Беларуская дыялекталогія	БПК-7
3.5	Гісторыя беларускага мовазнаўства	БПК-1
4.	Модуль «Гісторыя беларускай літаратуры»	БПК-8-10
4.1	Гісторыя беларускай літаратуры XI-XVII стст.	
4.2	Гісторыя беларускай літаратуры XVIII-п. п. XIXст.	
4.3	Гісторыя беларускай літаратуры др. пал. XIX ст.	
4.4	Гісторыя беларускай літаратуры пачатку XX ст.	
4.5	Гісторыя беларускай літарат. XX ст. (1920-30-я г.)	
4.6	Гісторыя беларускай літарат. XX ст. (1940-80-я г.)	
4.7	Гісторыя беларуск. літар. канца XX - пач. XXI ст.	
5.	Прапедэўтычны модуль	
5.1	Уводзіны ў мовазнаўства	БПК-13
5.2	Уводзіны ў літаратуразнаўства	БПК-14
5.3	Уводзіны ў славянскую філалогію	БПК-12
6.	Метадычны модуль	
6.1	Методыка выкладання беларускай мовы	БПК-15
6.2	Методыка выкладання беларускай літаратуры	БПК-16
7.	Лінгвістычны модуль	УК-3
7.1	Замежная мова	
8.	Псіхолага-педагагічны модуль	
8.1	Педагогіка	УК-6, БПК-18
8.2	Псіхалогія	УК-5, БПК-19
8.3	Культура педагагічнага суразмоўніцтва	БПК-20
9.	Модуль «Курсавыя работы»	УК-1,2, БПК-8
9.1	Курсавая работа 1	
9.2	Курсавая работа 2	
9.3	Курсавая работа 3	

23. Вынікі навучання па модулях і вучэбных дысцыплінах дзяржаўнага кампанента (ведаць, умець, валодаць) вызначаюцца вучэбнымі праграмамі.

24. У прыкладных вучэбных праграмах па вучэбных дысцыплінах, модулях прыводзіцца прыкладны пералік вынікаў навучання.

25. Вынікі навучання павінны быць суаднесены з патрабаванымі вынікамі засваення зместу адукацыйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці (кампетэнцыямі).

26. Сукупнасць запланаваных вынікаў навучання павінна забяспечваць выпускніку фарміраванне ўсіх УК і БПК, вызначаных

дадзеным адукацыйным стандартам, а таксама дадатковых УК і спецыялізаваных кампетэнцый, вызначаных установай вышэйшай адукацыі самастойна.

ГЛАВА 5

ПАТРАБАВАННІ ДА АРГАНІЗАЦЫІ АДУКАЦЫЙНАГА ПРАЦЭСУ

27. Педагагічныя работнікі, якія забяспечваюць рэалізацыю адукацыйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці павінны:

займацца навукова-метадычнай дзейнасцю;

валодаць сучаснымі адукацыйнымі, у тым ліку інфармацыйнымі тэхналогіямі, неабходнымі для арганізацыі адукацыйнага працэсу;

валодаць асобаснымі якасцямі і кампетэнцыямі, якія дазваляюць эфектыўна арганізоўваць вучэбную і выхаваўчую работу са студэнтамі, курсантамі, слухачамі.

Для ажыццяўлення адукацыйнага працэсу могуць прыцягвацца спецыялісты рэальнага сектара эканомікі, дзейнасць якіх звязана са спецыяльнасцю агульнай вышэйшай адукацыі, у адпаведнасці з заканадаўствам.

28. Установа вышэйшай адукацыі павінна валодаць:

матэрыяльна-тэхнічнай базай, неабходнай для арганізацыі адукацыйнага працэсу, самастойнай работы і развіцця асобы студэнта, курсанта, слухача;

сродкамі навучання, неабходнымі для рэалізацыі адукацыйнай праграмы бакалаўрыята (прылады, абсталяванне, інструменты, вучэбна-наглядныя дапаможнікі, камп'ютары, камп'ютарныя сеткі, аўдыявізуальныя сродкі і іншыя матэрыяльныя аб'екты).

Функцыянаванне інфармацыйна-адукацыйнага асяроддзя ўстановы вышэйшай адукацыі забяспечваецца адпаведнымі сродкамі інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій і павінна адпавядаць заканадаўству.

Навучэнцы з ліку асоб з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця павінны быць забяспечаны адаптаванымі друкаванымі і (або) электроннымі адукацыйнымі рэсурсамі.

29. Навукова-метадычнае забеспячэнне адукацыйнага працэсу павінна адпавядаць наступным патрабаванням:

вучэбныя дысцыпліны, модулі павінны быць забяспечаны сучаснай вучэбнай, даведачнай, іншай літаратурай, вучэбнымі праграмамі, вучэбна-метадычнай дакументацыяй, інфармацыйна-аналітычнымі матэрыяламі, у тым ліку ў электронным выглядзе;

павінен быць забяспечаны доступ для кожнага студэнта, курсанта, слухача да бібліятэчных фондаў, электронных сродкаў навучання,

электронных інфармацыйных рэсурсаў (лакальнага доступу, аддаленага доступу) па ўсіх вучэбных дысцыплінах, модулях.

Навукова-метадычнае забеспячэнне павінна быць арыентавана на распрацоўку і ўкараненне ў адукацыйны працэс інавацыйных адукацыйных тэхналогій, адэкватных кампетэнтнасмаму падыходу (крэатыўнага і дыялогавага навучання, варыятыўных мадэляў самастойнай працы, модульных і рэйтынгавых сістэм навучання, тэставых і іншых сістэм ацэньвання ўзроўню кампетэнцый і інш.).

Абавязковым элементам навукова-метадычнага забеспячэння адукацыйнага працэсу з'яўляецца размешчаны на афіцыйным сайце ўстановы вышэйшай адукацыі ў глабальнай камп'ютарнай сетцы Інтэрнэт каталог вучэбных дысцыплін, модуляў, які адпавядае наступным патрабаванням:

утрымлівае зручную ў выкарыстанні і актуальную інфармацыю, даступную для абітурыентаў на этапе ўступнай кампаніі, а таксама для студэнтаў, курсантаў, слухачоў на працягу ўсяго перыяду навучання;

прапанована на беларускай і (або) рускай мове і англійскай мове; апісанне кожнай вучэбнай дысцыпліны (модуля) утрымлівае кароткі змест, неабходныя кампетэнцыі, вынікі навучання (ведаць, умець, валодаць), семестр, прэрэквізіты, працаёмкасць у заліковых адзінках (крэдытах), колькасць аўдыторных гадзін і самастойнай работы, патрабаванні і формы бягучай і прамежкавай атэстацыі;

аб'ём апісання вучэбнай дысцыпліны, модуля складае максімум адну старонку;

каталог навучальных дысцыплін, модуляў суправаджаецца структурнай схемай адукацыйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці з заліковымі адзінкамі.

Установы вышэйшай адукацыі маюць права самастойна прымаць рашэнне аб фармаце каталога вучэбных дысцыплін, модуляў і паслядоўнасці падачы інфармацыі.

30. Патрабаванні да арганізацыі самастойнай работы вызначаюцца заканадаўствам.

31. Патрабаванні да арганізацыі ідэалагічнай і выхаваўчай работы вызначаюцца ў адпаведнасці з рэкамендацыямі па арганізацыі ідэалагічнай і выхаваўчай работы ва ўстановах вышэйшай адукацыі і праграма-плануемай дакументацыяй выхавання.

32. Канкрэтныя формы і працэдуры бягучай і прамежкавай атэстацыі навучэнцаў па кожнай вучэбнай дысцыпліне распрацоўваюцца адпаведнай кафедрай установы вышэйшай адукацыі і адлюстроўваюцца ў вучэбных праграмах установы вышэйшай адукацыі па вучэбных дысцыплінах, модулях.

Для забеспячэння бягучай і прамежкавай атэстацыі навучэнцаў ствараюцца фонды ацэначных сродкаў, якія ўключаюць тыпавыя заданні,

заданні адкрытага тыпу, заданні камунікатыўнага тыпу, кантрольныя работы, тэсты, комплексныя кваліфікацыйныя заданні, тэматыку курсавых праектаў (курсавых работ), метадычныя распрацоўкі па інавацыйных формах навучання і кантролю за фарміраваннем кампетэнцый, тэматыку і прынцыпы складання эсэ, формы анкет для правядзення самаацэнкі кампетэнцый навучэнцаў і інш. Фонды ацэначных сродкаў распрацоўваюцца адпаведнымі кафедрамі ўстановы вышэйшай адукацыі.

Ацэначнымі сродкамі павінна прадугледжвацца ацэнка здольнасці навучэнцаў да творчай дзейнасці, іх падрыхтоўкі праводзіць пошук вырашэння новых задач, звязаных з недастатковасцю канкрэтных спецыяльных ведаў і адсутнасцю агульнапрынятых алгарытмаў.

ГЛАВА 6

ПАТРАБАВАННІ ДА ВЫНІКОВАЙ АТЭСТАЦЫІ

33. Выніковая атэстацыя ажыццяўляецца дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіяй.

Да выніковай атэстацыі дапускаюцца студэнты, курсанты, слухачы, якія цалкам выканалі адпаведныя навучальны план і навучальныя праграмы.

Выніковая атэстацыя студэнтаў, курсантаў, слухачоў пры засваенні адукацыйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці 6-05-0232-01 Беларускай філалогія праводзіцца ў форме дзяржаўнага экзамена па спецыяльнасці і абароны дыпломнай работы.

Пры падрыхтоўцы да выніковай атэстацыі фарміруюцца або развіваюцца кампетэнцыі, прыведзеныя ў табліцы 2 дадзенага адукацыйнага стандарта.

34. Праграма дзяржаўнага экзамена распрацоўваецца ўстановай вышэйшай адукацыі ў адпаведнасці з Правіламі правядзення атэстацыі студэнтаў, курсантаў, слухачоў пры засваенні зместу адукацыйных праграм вышэйшай адукацыі.

35. Патрабаванні да структуры, зместу, аб'ёму і парадку абароны дыпломнай аботы вызначаюцца ўстановай вышэйшай адукацыі на аснове дадзенага адукацыйнага стандарта і Правілаў правядзення атэстацыі студэнтаў, курсантаў, слухачоў пры засваенні зместу адукацыйных праграм вышэйшай адукацыі.

Тэматыка дыпломных работ павінна вызначацца актуальнасцю і практычнай значнасцю.

Рэктар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

_____ А.Д. Кароль

подпіс

М.П.

_____ 2022 г.

Старшыня ВМА па гуманітарнай адукацыі

_____ А.Г. Прахарэнка

подпіс

М.П.

_____ 2022 г.

Кіраўнік калектыву распрацоўшчыкаў

Загадчык кафедры беларускага мовазнаўства

_____ М.Р. Прыгодзіч

подпіс

_____ 2022 г.

Члены калектыва распрацоўшчыкаў адукацыйнага стандарта

Загадчык кафедры гісторыі беларускай літаратуры

_____ А.І. Бельскі

подпіс

_____ 2022 г.

Загадчык кафедры рыторыкі і метадыкі выкладання мовы і літаратуры

_____ А.А. Акушэвіч

подпіс

_____ 2022 г.

Рэктар Дзяржаўнай установы адукацыі

«Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы»

_____ Ю.П. Бондар

подпіс

_____ 2022 г.